

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

- ____ || ____ 20 ____ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Фінанси і кредит»

за темою:

«ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО
БІЗНЕСУ»

Виконавець

студент кредитно - економічного
факультету
4 курсу 2 групи

• Волях Дмитро Юрійович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Шмуратко Я.А.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	6
1.1 Економічна сутність банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу.....	6
1.2 Особливості організації кредитування суб'єктів малого бізнесу.....	15
1.3 Законодавче забезпечення кредитування малого бізнесу в Україні	19
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ СУБ'ЄКТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	28
2.1 Аналіз діяльності ПАТ«ПриватБанк».....	28
2.2 Діяльність ПАТ «ПриватБанк» у сфері кредитування суб'єктів малого бізнесу	43
2.3 Аналіз тенденцій розвитку кредитування суб'єктів малого бізнесу в Україні	47
Висновки до розділу 2.....	51
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	54
3.1 Зарубіжний досвід кредитування малого бізнесу	54
3.2 Проблеми розвитку кредитування суб'єктів малого бізнесу та шляхи їх подолання	59
Висновки до розділу 3.....	69
ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ.....	83

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах системних структурних перетворень, які спостерігаються у вітчизняній економіці, підприємницький сектор виконує свою провідну роль і є одним із головних чинників економічного пожвавлення та підвищення якості життя населення. Ефективне реформування національної економіки, відновлення виробництва, створення дієвої та ефективної ринкової і соціальної інфраструктури, формування конкурентоспроможного середовища значною мірою зумовлено рівнем підприємницької активності.

Провідним сектором, який визначає темпи економічного росту, структуру та якість валового регіонального продукту в ринковій економіці, є сфера малого бізнесу. В умовах дестабілізації економіки малий бізнес здатен за мінімального рівня підтримки державних та місцевих органів створювати нові робочі місця, забезпечувати вагому частку бюджетних надходжень. Разом з тим, розвиток малих підприємств, забезпечення їх стабільної роботи вимагає необхідного рівня фінансування їх діяльності, джерелом якого є банківський кредит. Від здатності банківської системи забезпечувати потреби суб'єктів необхідними грошовими ресурсами значною мірою залежить подолання спаду вітчизняної економіки та її подальше зростання.

Проблемам організації банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні присвятили свої праці багато вчених, серед яких О. Барановський, Б. Варналій, Г. Васіна, Л. Воротіна, А. Гринюх, М. Дем'яненко, І. Максименко, А. Мельник, В. Турчак, В. Черняк та ін. Надаючи належне наявним дослідженням з наведеної тематики, подальшого дослідження вимагають особливості організації банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу з врахуванням змін, які відбуваються у вітчизняному економічному середовищі.

Актуальність зазначених проблем в сучасних умовах зумовили вибір теми, окреслили об'єкт та предмет дослідження, його мету та основні завдання.

Метою дослідження є узагальнення основних тенденцій в організації банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу, а також визначення основних проблем, що перешкоджають його розвитку.

Досягнення поставленої мети передбачає необхідність розв'язання таких завдань:

- дослідити економічну сутність та особливості організації банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу;
- проаналізувати законодавче забезпечення кредитування малого бізнесу в Україні;
- проаналізувати практичні аспекти банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу в Україні, зокрема на прикладі ПАТ «ПриватБанк»;
- узагальнити зарубіжний і вітчизняний досвід й визначити можливості удосконалення організації кредитування банківськими установами суб'єктів малого бізнесу;
- визначити проблеми та обґрунтувати шляхи активізації кредитування малого підприємництва банками України.

Об'єктом дослідження є організація діяльності банків у сфері кредитування суб'єктів малого бізнесу.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень щодо процесів, які виникають при кредитуванні суб'єктів малого бізнесу.

Методи дослідження. У процесі роботи використовувались такі методи досліджень: абстрактно-логічний – для аналізу наукової літератури для системної оцінки, статистично-економічний – для оцінки ринку кредитування суб'єктів малого бізнесу, оцінки конкурентних переваг банків на ринку й ефективності їхньої кредитної діяльності; системного підходу – для обґрунтування висновків і пропозицій щодо вдосконалення операцій з надання

кредитів суб'єктам малого бізнесу у ПАТ «ПриватБанк», підвищення їх ефективності і зниження ризиковості.

Інформаційною базою дослідження є монографії та наукові публікації вітчизняних та зарубіжних вчених, закони України, інші нормативно-правові акти центральних органів влади, зокрема Постанови та Інструкції НБУ тощо. В якості інформаційних джерел для аналітичних розрахунків використовувались офіційні дані Національного банку України, відомості, розміщені на офіційних сайтах інших державних установ, фінансова звітність ПАТ «ПриватБанк» тощо.

Практична цінність отриманих результатів дипломного дослідження полягає в поглибленні наукового обґрунтування особливостей організації та розвитку банківського кредитування суб'єктів малого бізнесу.

ВИСНОВКИ

Дослідження банківського кредитування малого бізнесу в умовах кризових явищ в економіці України дозволило зробити ряд висновків науково-теоретичного та прикладного характеру, а саме:

1. Основним завданням з метою видачі кредиту залишається брак або неповноцінність стартового грошових коштів малого підприємства. Для того щоб поправити критичну ситуацію, необхідні старання обох сторін. Для кредитних установ можуть бути результативні подібні методи вирішення проблем: - введення в банках стандартизованих операцій, що дозволяють зменшити собівартість дій згідно кредитування і зменшити період розгляду кредитних заявок; - підвищення терміновості пасивів банків, то що дозволить зменшити розриви серед активами і пасивами відповідно до термінами запитання і закриття і вдосконалює їх високоліквідних, введення механізмів рефінансування; - формування в муніципальному та обласному рівнях механізмів зменшення кредитних ризиків сиз через різноманітні схеми гарантування і забезпечення кредитів малих підприємств, залучення великих компаній сфері до поруки за малі і середні підприємства; - удосконалення нормативних умов НБУ, націлених в здешевлення банківського бізнесу, що дасть можливість зменшити процентні ставки згідно кредитами.

2. Комплекс заходів, взаємопов'язаний з подоланням внутрішніх проблем невеликих компаній, є по суті, списком заходів згідно підтримки малого бізнесу. З числа їх можна відзначити лише ті кроки, які в більшій мірі, ніж інші, готові в найкоротші терміни гарантувати видимий результат: - субсидування процентної ставки згідно кредитами з метою невеликих компаній, трудящих в секторах економіки з невисокою рентабельністю; - регулювання податкового порядку для малих підприємств; - заходи, націлені на збільшення прозорості малого бізнесу; - формування інфраструктури допомоги та просвітницька

діяльність в сфері малих підприємств; - формування фондів допомоги невеликих компаній, які виявляли підтримку в зборі документації та навчанні праці з банками; - заохочення форсованого розвитку фонду пластикових ситуацій.

3. Фінансові характерні риси банківського кредитування малого бізнесу заважають формуванню даного сектора ринку кредитів: - значна частина і абсолютна величина операційних (непроцентних) витрат в ході кредитування, то що пов'язано з незначним величиною і терміном самого кредиту; - нездійсненність гарантувати необхідну ефективність дій через результат маленьких в досконалої величиною процентних доходів банку; - недостатність або абсолютне недолік законних (і економічно виправданих) елементів зменшення кредитного ризику на всіх стадіях кредитування; - труднощі рефінансування та управління кредитним портфелем, в тому числі велика кількість різних малих кредитів; - недостатність пропозиції кредитів для малого бізнесу і недолік конкурентного торгу послуг з кредитування. Всі без винятку згадане призводить до збереження порівняно високих процентних ставок і нездійсненність отримання інвестиційних кредитів в період більше 1 роки;

4. Малі підприємства також не вільні від проблем, які ускладнюють отримання банківських кредитів: - непрозора і недостовірна звітність, недолік стимулів з метою відповідного відображення економічних підсумків в звітності; - невеликий діапазон бізнесу малого підприємства, що ускладнює оцінку його капіталу; - низька якість оброблення підприємство-проектів з метою залучення кредитів; - нестабільність законодавства, головним чином в сфері оподаткування малих підприємств; - невеликий обсяг особистих грошей і недолік швидко реалізованих активів, невеликі компанії могли б застосовувати в якості застави згідно кредиту;

- недолік іншого забезпечення, недостатність проектів кредитування під заставу транспортних грошей і нерухомості;

- розбіжність рентабельності малого підприємства обсягу процентних ставок відповідно до кредитах, до яких додаються різні стягуються банком комісії; - труднощі і тривалість процедури отримання банківського кредиту, часто посилюється, недостатньою кваліфікацією позичальника з метою відповідного оформлення всіх необхідних паперів.

5. Комплекс автономних економічних установ, що пропонують бізнесу різноманітні кредитні послуги, здатний розглядатися так само як концепція, тільки лише в разі якщо будуть створені стійкі фінансові взаємовідносини серед її різними елементами - банками, кредитними кооперативами, лізинговими фірмами, венчурними фондами, націлені на надання, акумулювання, раціональний перерозподіл та, в решті-решт, залучення економічних ресурсів.

6. Неприпустимо, в разі якщо державні кошти, ресурси бюджетів або кредити міжнародних економічних організацій є одним-єдиним або основним джерелом здійсненні програм кредитування малого бізнесу. З цієї причини один з основних якостей концепції кредитування малого бізнесу має стати «самостійність», вміння залучати кошти з ринку капіталів, накопичувати заощадження і накопичення громадян присутність мінімально необхідному і максимально ефективному посередництва країни. Ініціаторами тут могли б виступити банки і учасники ринку цінних паперів.

7. Основною невирішеною проблемою в забезпеченні кредиту залишається брак або недостатність стартового капіталу компаній малого бізнесу. При оформленні кредитної угоди клієнт прагне придбати необхідну суму в банку цілком. При цьому банк зацікавлений, щоб і споживач брав участь власними коштами в цьому кредитному проекті. Банк вважає, що тільки лише таким чином у клієнта будуть зацікавленість у формуванні розпочатої справи і прагнення повернути кредит. Ніяк не менш затребуваними, ніж банківський позика, стануть економічні обслуговування кредитних кооперативів й інших не кредитних установ, робота яких, може бути найбільш продуктивним через продуману загальнодержавної допомоги.

8. Заходи, націлені на активізацію кредитування підприємництва, зобов'язані відповідати інтересам як підприємців, так і фінансових інститутів і держави. Це пов'язано з тим, що сектор середнього і малого підприємництва зазвичай належить до більш ризикованих позичальників, з цієї причини умови до забезпечення по подібним банківським кредитам більш суворі, а процентна ставка - найвища. Однак надання позик суб'єктам підприємництва не кредитними організаціями дає можливість виключити необхідність дотримання окремих вимог банківського законодавства, зокрема класифікації позичальників згідно груп кредитних ризиків, наявності високоліквідного завдатку і необхідності формувати резерви на можливі втрати по кредитах, проте справедливо звужує можливості такої фінансової підтримки. Згідно з даними обставинами активізація кредитування підприємництва зобов'язана враховувати надання позикових грошей всіма способами, що не суперечать законодавству, а безпосередньо: банківського кредитування, надання бюджетних кредитів та позик з фондів підтримки підприємництва, фондів взаємного кредитування.

9. У зоні відповідальності держави знаходиться вирішення двох завдань: по-перше, розвиток стимулюючого законодавства і, по-друге, надання бюджетної фінансової допомоги, необхідної для відновлення процесу кредитування банками вітчизняних підприємців, вимагає: - передбачати ймовірність надання податкових пільг комерційним банкам, займаються кредитуванням малого та середнього бізнесу; - збільшити фінансове забезпечення процесу кредитування малих підприємств в частинах: 1) законодавчого закріплення переліку пріоритетних сфер економіки та підприємств, доступних державну підтримку; 2) дослідження елементів довгострокового рефінансування банків з метою кредитування підприємств, що займаються інвестиційно-інноваційної роботою; 3) зниження обсягу обов'язкових резервів банків з урахуванням частини мікрокредитів і кредитів, даних невеликим компаніям, в сукупному розмірі кредитного портфеля банку;

4) формування елементів фінансового співробітництва банків з бізнес-інкубаторами та Українським фондом підтримки підприємництва (УФПП) 5) послаблення вимог згідно відкриттю філій банків в невеликих заселених місцях або формування дочірніх мікрофінансових установ (МФО) - залучення в Україну грошей інтернаціональних фондів, міжнародних фінансових організацій і надання допуску до даних ресурсів вітчизняних кредитно-фінансових установ, які спеціалізуються на кредитуванні малого бізнесу; - формування спеціалізованих державних фондів фінансування інноваційних програм малого бізнесу з метою відшкодування інноваційних ризиків.

10. Один з важливих питань країни вважається формування результативної концепції державних гарантій повернення кредиту. Є 3 шляхи вирішення цього питання: ризики візьмуть на себе навмисно створені установи; гарантії для підприємств, що працюють в пріоритетних галузях економіки, беруть участь у виконанні обласних проектів розвитку або забезпечують державні замовлення, візьмуть на себе державні і муніципальні органи уряду; впровадження схем продажу гарантій. Для України більш застосовними вважаються початкові 2 варіанти, так як можливості використання комерційних схем гарантування згідно кредитами для малого підприємництва обмежені через надмірну ризикованість підприємницької діяльності і високу вартість процедури ведення бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова І.М. Проблеми розвитку малого підприємництва в Україні / І. М. Абрамова // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 12 – 17.
2. Арсюхин Е. Почему малый бизнес дает половину ВВП США и с трудом пробивается в России? [Текст] / Е. Арсюхин // Российская Бизнес-газета. – 2007. – № 594. – С. 37-38.; Малый бизнес шокирующее сравнение Запада с Россией и Украиной / Биржевой лидер. – 2011. – № 19. – С. 36-37.
3. Алексеев С. Кредиты «малому» бизнесу - проблемы та перспективи / С. Алексеев С. - Режим доступу: <http://bankstatey.com/index.php?newsid=681>.
4. Бабічева Ю.О. Гроші в економіці сучасного капіталізму [Текст]: монографія / Бабічева Ю.О., Трохова О.В. - М: Спілка. - 1983.-325с.
5. Базиліук А. В. Фінансові важелі розвитку малого бізнесу в Україні [Текст] // А. В. Базиліук // Актуальні проблеми економіки. – 2008.- №8. – С. 29-35.
6. Бех М.С. Проблеми кредитування підприємств малого і середнього бізнесу / М.С. Бех, Н.М Бех - Режим доступу: www.nbuiv.com.ua.
7. Бобров Є. А. Сучасний стан і перспективи розвитку кредитування малого бізнесу [Текст] / Є. А. Бобров // Фінанси України. – 2009.- №6. – С. 103-104.
8. Вожжов А. П. Інвестиційне кредитування комерційними банками [Текст] / А. П. Вожжов, О. Л. Бондар, С. В. Бородин, Н. В. Попова // Фінанси України. – 2003. – № 12. – С. 84–97.
9. Володченко М. Перспективне кредитування для малого бізнесу [Текст] // Бухгалтерія — 2008. — №17/8. — С. 8 — 9.
10. Галь В. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні [Текст]: / В. Галь // Вісник Національного банку України. — 2008. — № 5. — С. 13 – 15.

11. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємництва: діагностика, стратегія, ефективність [Текст]: монографія / Герасимчук В.Г. – К.: Вища школа, 2009. – 267с.
12. Гнатовський О.П. Ефективність запровадження та розвитку малого підприємництва України [Текст] / О.П. Гнатовський // Фінансист.- 2008.- № 7. С.- 17-19.
13. Гольченко І. Е. Тенденції розвитку міжнародної та вітчизняної банківських систем [Текст] / І. Є. Гольченко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць. – Т. 9. – Суми : Мрія-1 ЛТД ; УАБС, 2004. – 374с.
14. Гребенюк Л.А. Стратегічні цілі банківського кредитування малого бізнесу в Україні [Текст] / Л.А. Гребенюк // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право), 3(54) 2011 – С. 51 – 55.
15. Даниленко, А. І. Фінансові проблеми реального сектора економіки та шляхи їх вирішення [Текст] : наук. доп. / НАН України ; Інститут економіки / А. І. Даниленко, М. І. Савлук, О. Д. Василик та ін. – К., 2001. – 49 с., с. 30.]
16. Донців В.Я. Проблеми законодавчого забезпечення малого підприємництва [Текст] / В.Я. Донців // Економіка підприємства., 2008.- №7.- С.5-9.
17. Дребот Н.П. Проблеми та перспективи активізації співпраці банків з малим та середнім бізнесом [Текст] / Н.П. Дребот, О.П. Сідельник // Регіональна економіка. – 2007. – №1. – С.200-208.
18. Другов О. О. Аналіз джерел фінансування розвитку малого та середнього бізнесу в Україні [Текст] / О. О. Другов // Стратегічні пріоритети - 2010. - № 4. - С. 115 - 120.

- 19.Дутченко О.М. Банківське кредитування малих підприємств [Текст] / О.М. Дутченко, В.С. Домбровський // Фінанси України. - 2010. - №9. - С. 24-29., 27].
- 20.Єрмошенко М.М.,Стороженко О.А. Комерційна діяльність малих підприємств: Навч. Посібник.- К.: Національна академія управління, 2003.-153с.
- 21.Іконніков В.С. Фінанси СРСР [Текст]: підручник / В.С. Іконніков - М.: Фінанси і статистика, 1984. - 375с
- 22.Жукова Н. Особливості кредитування комерційними банками суб'єктів господарювання в Україні [Текст] / Н. Жукова // Банківська справа. – 2006. – №2. – С. 65–73.]
- 23.Зайцев, О. Программы микрокредитования в США [Текст] / О. Зайцев // Банковская практика за рубежом. - 2003. - № 2(50). - С. 72–75.
24. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
25. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
26. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської систем / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2012. - №4 – С. 3-12.
- 27.Карамішева Г.М. Проблеми кредитування малого та середнього бізнесу в умовах посткризового стану економіки [Текст] / Г.М. Карамішева, А.Г. Новікова // Актуальні проблеми економіки. - 2011. - №1. - С. 34-38, 37] ;
- 28.Ключко Ю.О. Проблеми малого бізнесу в Україні [Текст] / Ю.О. Ключко // Економіка України. – 2010. – № 1. – С. 8–12.
- 29.Колеснікова Г.В. Про необхідність використання іноземного досвіду мікрострахування та гарантування кредитів малому підприємництву в Україні [Текст] / Г. В. Колеснікова // Економічний вісник Донбасу № 2 (20), 2010. – С. 75-79.
- 30.Кредити для малого бізнесу: все-таки реальність?. [Електронний ресурс].

–

<http://www.news.finance.ua/ua/~2/0/all/2011/04/10/234460>.

- 31.Кредитування малого та середнього бізнесу [Текст] / Інформаційно-аналітична записка // Дзеркало тижня, 16 травня, 2011.
- 32.Кривень Н. Банківське мікрокредитування «нового» бізнесу в Україні/ Н. Кривень // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
- 33.Кривень Н. Зарубіжний досвід мікрокредитування / Н. Кривень // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>.
- 34.Кудінов А. С. Стан та перспективи розвитку мікрокредитування в Україні [Текст] / А. С. Кудінов // Актуальні проблеми економіки. – 2009.- №7. – С. 37- 41.
- 35.Лаптев С. М. Банківська діяльність (вітчизняний та зарубіжний досвід) : навч. посібник / С. М. Лаптев, М. П. Денисенко, В. Г. Кабанов, О. С. Любунь. - К. : ВД "Професіонал", 2004. -320 с. - ISBN 966-8556-32-1.
- 36.Мазур В. Р. Оцінка сучасного стану малого підприємництва в Україні [Текст] / В. Р. Мазур // Актуальні проблеми економіки. – 2009.- №12. – С.80-89.
- 37.Маслак О.І. Особливості кредитування реального сектору економіки в умовах фінансової нестабільності [Текст] / О.І. Маслак, Л.А. Квятковська // Фінансовокредитна діяльність: проблеми теорії та практики - Випуск 2(11)/2011- С.3-11.
- 38.Могильницький Р. Роль мікрокредитування у розвитку приватної ініціативи: міжнародна та вітчизняна практика [Текст] / Р. Могильницький // Банківська справа. – 2007. – № 2. – С. 44–48.
- 39.Операції комерційних банків [Текст]: навчальний посібник / Ред. О. В. Жданов. – 2-ге вид. доп. — Львів: ЛБІ НБУ, 2001. — 516 с..
- 40.Офіційний сайт ПАТ КБ «ПриватБанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua>.
- 41.Офіційний сайт Національного банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
- 42.Офіційний сайт Програми мікрокредитування в Україні: [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.microcredit.com.ua>.
- 43.Офіційний сайт CashNetUSA: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.cashnetusa.com>.
- 44.Офіційний сайт SonicCash: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.soniccash.com> .
- 45.Офіційний сайт RiseCredit: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.risecredit.com>.
- 46.Офіційний сайт KwikCash: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.kwikcash.ng>
- 47.Офіційний сайт SpeedyDosh: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.speedydosh.com>
- 48.Офіційний сайт Wonga: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.wonga.com/>
- 49.Офіційний сайт PaydayUK: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.paydayuk.co.uk>
- 50.Офіційний сайт Zalpo: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.zalpo.com>
- 51.Офіційний сайт Moneymart: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.moneymart.ca>
- 52.Офіційний сайт Mucanadapayday: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.mucanadapayday.com>
- 53.Офіційний сайт Goday: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://goday.ca>
- 54.Панова Г.С. Кредитна політика комерційного банку [Текст] / Г. С. Панова- М.: ІКЦ «ДІС», 2007.-352с.
- 55.Пантелєєв В.П. Теоретичні засади банківського інвестиційного кредитування юридичних осіб [Текст] / В.П. Пантелєєв, М.С. Микова // Ефективна економіка
<http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=207>.

56. Про оподаткування прибутку підприємств від 28 грудня 1994р. № 784–XIV// Офіційний сайт «ЗаконодавствоУкраїни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon1.rada.gov.ua.
57. Про банки і банківську діяльність: закон України: прийнятий 07.12.2000 р. № 2121-III / Верховна Рада України. – офіц. вид. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. — №1. – С. 2 – 47.
58. Про державну підтримку малого підприємництва: Закон України від 19.10.2000 №2063 / Верховна Рада України. – Офіційний текст.- Режим доступу до Закону // zakon1.rada.gov.ua.
59. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон від 15.05.2003 № 755-IV// Офіційний сайт «ЗаконодавствоУкраїни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon5.rada.gov.ua.
60. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон від 06.09.2005 № 2806-IV// Офіційний сайт «ЗаконодавствоУкраїни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua.
61. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон від 05.04.2007 № 877-V// Офіційний сайт «ЗаконодавствоУкраїни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon3.rada.gov.ua.
62. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності: Закон від 04.11.2011 № 4014-VI// Офіційний сайт «ЗаконодавствоУкраїни» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon2.rada.gov.ua.
63. Про підприємництво: закон України: прийнятий 3.06.1991р., № 784-XIV / Верховна Рада України. – Офіційний текст.- Режим доступу до Закону // www.rada.gov.ua.

- 64.Трахтенберг І.А. Грошовий обіг і кредит при капіталізмі [Текст] / І.А. Трахтенберг- М.: Контур, 1962.- 324с.
- 65.Шенгер Ю.Є. Нариси радянського кредиту [Текст] / Ю.Є. Шенгер - М.: Госфініздат, 1961. -322с.